

ŠKOFOVSKA SINODA
XV. REDNO GENERALNO ZASEDANJE
»MLADI, VERA IN RAZLOČEVANJE POKLICANOSTI«

PREDSINODALNO SREČANJE
ZAKLJUČNI DOKUMENT

Rim, 19. - 24. marec 2018

Uvod

Mladi se danes srečujejo z mnogimi zunanjimi in notranjimi izzivi ter priložnostmi, od katerih so mnogi specifični za njihove posamezne kontekste, nekateri pa so skupni po vseh celinah. V luči tega je potrebno, da Cerkev razišče načine, kako o tem razmišlja in deluje med mladimi, da bi bila učinkovit, primeren in spodbuden vodnik skozi njihovo življenje.

Ta dokument je sinteza javne razprave, ki izraža nekatere naše misli in izkustva. Pomembno je, da pripomnimo, da so to misli mladih 21. stoletja iz različnih verskih in kulturnih okolij. Ko ima Cerkev to v mislih, bi morala gledati na ta razmišljanja ne kot na empirično analizo katerega koli časa v preteklosti, ampak kot na izraz tega, kje smo sedaj, kam gremo in kot na kazalec, ki kaže, kaj mora storiti, ko se pomika naprej.

Na začetku je pomembno, da pojasnimo parametre tega dokumenta. Ne gre za to, da bi napravili teološko razpravo, niti za to, da bi vzpostavili nov cerkveni nauk. Gre le za poročilo, ki prikazuje specifične danosti, osebe, verovanja in izkustva mladih ljudi po svetu. Ta dokument je namenjen sinodalnim očetom. Škofom želi dati kompas, ki kaže na jasnejše razumevanje mladih ljudi; navigacijski pripomoček za prihodnjo škofovsko sinodo na temo »Mladi, vera in razločevanje poklicanosti,« ki bo oktobra 2018. Pomembno je, da na ta izkustva gledamo tako, da jih razumemo glede na različne kontekste, v katerih se mladi nahajajo.

Ta razmišljanja so sad srečanja več kot 300 mladih predstavnikov iz vsega sveta, ki so bili zbrani v Rimu od 19. - 24. marca 2018 na uvodnem pred-sinodalnem srečanju mladih in sodelovanja 15.000 mladih, ki so bili povezani on-line po Facebook skupinah.

Ta dokument razumemo kot povzetek prispevka vseh udeležencev dvajsetih jezikovnih skupin in šestih družbenih medijev. To bo eden od ostalih virov, sestavni del *Instrumentum Laboris* za škofovsko sinodo 2018. Upamo, da se Cerkev in druge ustanove lahko česa naučijo iz procesa tega pred-sinodalnega srečanja in prisluhnejo glasu mladih ljudi.

Ko vse to razumemo, se lahko premaknemo naprej, da bi z odprtostjo in vero raziskali, kje se mlad človek nahaja danes, kje vidi sebe v odnosu do drugih in kako naj mi kot Cerkev najbolj spremljamo mlade do globljega razumevanja njih samih in njihovega mesta v svetu.

Prvi del

Izzivi in priložnosti za mlade v današnjem svetu

1. Formacija osebnosti

Mladi iščejo smisel svojemu bivanju s tem, da iščejo skupnosti, ki podpirajo, dvigajo, so resnične in dostopne: skupnosti, ki so jim v oporo. Priznavamo, da je družina pomoč za razvoj njihove osebnosti in da ima pri tem privilegirano mesto. V mnogi predelih sveta sta vlogi starejših ljudi in spoštovanje prednikov dodatna dejavnika za vzgojo njihove identitete. Vendar pa to ne velja za vse kraje, saj so modeli tradicionalne družine ponekod v zatonu. To povzroča tudi trpljenje mladih. Nekateri mladi se oddaljijo od tradicije svoje družine v upanju, da bodo bolj izvirni kot je to, kar vidijo kot »ujetost v preteklost« in »staromodnost«. Po drugi strani pa v nekaterih predelih sveta mladi iščejo svojo identiteto v tem, da ostanejo zakoreninjeni v tradiciji svoje družine in si prizadevajo, da bi ostali zvesti načinu, po katerem so bili vzgojeni.

Cerkev mora zato bolje podpirati družine in njihovo vzgojo. To je še posebno potrebno v nekaterih deželah, kjer ni svobode izražanja in kjer mladi – še zlasti mladoletni – ne smejo prisostvovati cerkvenemu življenju in tako jih morajo starši vzgajati v veri doma.

Čut pripadnosti je pomemben dejavnik za oblikovanje osebne identitete. Mnogi doživljajo družbeno izključevanje, ki prispeva k izgubi osebne vrednosti in identitete. Na Srednjem vzhodu so mnogi mladi prisiljeni, da se spreobrnejo v druge vere, da bi jih sprejeli vrstniki in prevladujoča kultura, v kateri živijo. To je področje, kjer mora biti Cerkev vzor in poskrbeti za prostor, poskrbeti za ozdravljenje naših družin in se odzivati na te probleme s tem, da pokaže, da je prostor za vsakogar.

Identiteto mladih oblikuje tudi naše zunanje vzajemno delovanje in članstvo v specifičnih skupinah, zvezah in gibanjih, ki so dejavne zunaj Cerkve. Včasih župnije niso več kraji srečanja. Priznavamo tudi vlogo vzgojiteljev in prijateljev, na primer voditeljev mladinskih skupin, ki lahko postanejo dobri primeri. Najti moramo privlačne, skladne in pristne modele. Potrebujemo razumske in kritične razlage na kompleksna vprašanja – preprosti odgovori ne zadostujejo.

Danes nekateri menijo, da je religija zasebna zadeva. Včasih čutimo, da se sveto zdi nekaj, kar je ločeno od vsakdanjega življenja. Cerkev se pogosto prikaže kot preveč stroga in v luči pretiranega moralizma. Včasih je v Cerkvi težko iti preko logike »vedno je bilo tako.« Potrebujemo Cerkev, ki je gostoljubna in usmiljena, ki ceni svoje korenine in dediščino in ki ljubi vsakogar, celo tiste, ki ne živijo po ustaljenih standardih. Mnogi od teh, ki iščejo mirno življenje, pristanejo pri tem, da se obrnejo k alternativnim filozofijam ali izkustvom.

Drugi ključni prostori pripadnosti so skupine kot na primer družbena omrežja, prijatelji in sošolci, pa tudi naše družbeno in naravno okolje. To so kraji, kjer mnogi od nas preživimo večino svojega časa. Naše šole nas pogosto ne naučijo razviti kritičnega razmišljanja.

Odločilni trenutki za razvoj naše identitete so: odločitev za vrsto študija, izbira poklica, odločitev glede verovanja, odkrivanje svoje spolnosti in obveznosti, ki spremenijo življenje.

Druge stvari, ki lahko oblikujejo in vplivajo na formacijo naše identitete in osebnosti, so naše izkustva s Cerkvijo. Mlade močno zaposlujejo in zanimajo vsebine kot so spolnost, zasvojenost, razdrti zakoni in ločene družine, pa tudi širši družbeni problemi, kot so organiziran kriminal, trgovina z ljudmi, nasilje, korupcija, izkoriščanje, ubijanje žensk, vse oblike preganjanja in uničevanje našega naravnega okolja. To zelo vpliva na ranljive skupnosti po svetu. Bojimo se, ker v mnogih deželah vlada družbena, politična in ekonomska nestabilnost.

Ko se resno spoprijemamo z vsemi temi izzivi, potrebujemo sprejetost, gostoljubje, usmiljenje in nežnost s strani Cerkve – tako ustanove kot skupnosti vere.

2. Odnos z drugimi ljudmi

Mladi poskušajo videti smisel v tem zelo kompliciranem in raznolikem svetu. Dostopne so nam nove možnosti za premagovanje razlik in razdeljenosti v svetu, vendar se to uresničuje v različnih danostih in stopnjah. Mnogi mladi so navajeni, da vidijo raznolikost kot bogastvo in najdejo priložnost v pluralističnem svetu. Svet mnogih kultur ima moč, da ustvarja okolje za dialog in strpnost. Vidimo vrednost raznolikosti idej v našem globaliziranem svetu, pomen spoštovanja mislih drugih in svobode izražanja. Želimo pa ohraniti našo kulturno identiteto in preprečiti uniformiranost ter kulturo odmetavanja. Ne bi se smeli bati naše raznolikosti, ampak se veseliti naše različnosti in tega, kar vsakega od nas dela edinstvenega. Včasih se čutimo izključene, ker smo kristjani v družbenem okolju, ki je sovražno religiji. Zavedamo se, da moramo za spletnje globokih vezi srečati sebe in druge.

V nekaterih deželah je krščanska vera v manjšini, prevladuje pa druga vera. Dežele s krščanskimi koreninami danes težijo k zavračanju Cerkve in religije. Nekateri mladi poskušajo osmisлити vero v vedno bolj sekularizirani družbi, kjer napadajo svobodo vesti in vero. Rasna nestrpnost na različnih stopnjah vpliva na mlade v različnih predelih sveta. Cerkev ima še vedno priložnost, da mladim predlaga drugo »pot« življenja, vendar je potrebno to napraviti v pogosto kompliciranih družbenih okvirih.

Pogosto je težko, da bi evangeljsko sporočilo doseglo mlade. To je še bolj očitno v krajih, kjer trenja med narodi lahko postanejo zelo pogosta kljub splošnemu odobravanju raznolikosti. Še posebno pozornost moramo posvetiti našim krščanskim bratom in sestram po svetu, ki so preganjani. Vemo, da so naše krščanske korenine zasidrane v krvi mučencev, in ko molimo, da bi vsa preganjanja ustavili, smo hvaležni za njihovo pričevanje vere v svetu. Poleg tega ni nobenega zavezujočega soglasja glede vprašanja sprejemanja migrantov in beguncev ali pa glede problemov, ki so v prvi vrsti vzrok vsemu temu. In to kljub priznanju vsesplošnega klica za spoštovanje dostojanstva vsake človeške osebe.

V globaliziranem in med-verskem svetu mora Cerkev dajati ne le vzor, ampak mora tudi izpopolniti že obstoječe teološke smernice za miroljuben, konstruktiven dialog z ljudmi drugih ver in tradicij.

3. Mladi in prihodnost

Mladi sanjajo o varnosti, stabilnosti in izpolnitvi. Mnogi upajo, da bodo njihove družine imele boljše življenje. V mnogih predelih sveta to pomeni iskanje fizične varnosti; za druge pa je to bolj specifično povezano s tem, da najdejo zaposlitev ali ustrezen način življenja. Skupne sanje mladih z vseh celin in oceanov je želja, da bi našli prostor, kjer čutijo pripadnost.

V duhu si predstavljamo, da nam bo družba, ki je skladna in nam zaupa, nudila večje priložnosti. Pričakujemo, da nam bodo prisluhnila in da v družbi ne bomo zgolj gledalci, pač pa dejavni udeleženci. Iščemo Cerkev, ki bi nam pomagala najti naš poklic v vseh njegovih pomenih. Žalostno je, da vsi ne verjamejo, da je svetost nekaj, kar bi lahko dosegli in da je to pot k sreči. Poživiti moramo čut za skupnost, ki nam kaže smisel pripadnosti.

Nekatere praktične zadeve nam otežujejo življenje. Mnogi mladi so na različne načine doživeli hude travme. Nekateri še trpijo pod težo duševne bolezni ali fizične invalidnosti. Cerkev nas mora bolje podpirati in poskrbeti za načine, kako bi nam pomagala pri našem zdravljenju. V nekaterih delih sveta je edini način prihoda do varne prihodnosti to, da prejmeš višjo izobrazbo ali da pretirano veliko delaš. Medtem ko je to običajen standard, pa zaradi različnih okoliščin ni vedno mogoče, da bi se mladi v tem znašli. Ta ideja je razširjen pojem in je zato vplivala na naše razumevanje dela. Kljub tej stvarnosti pa mladi želijo potrditi naravno dostojanstvo dela. Včasih končno zavržemo svoje sanje. Preveč se bojimo in nekateri od nas so prenehali sanjati. Mnogi družbeno-ekonomskih pritiski lahko močno izčrpajo upanje med mladimi. Včasih niti nismo imeli priložnosti, da bi še naprej sanjali.

To je razlog, zakaj mladi iščejo načine in možnosti za reševanje problemov družbene pravičnosti našega časa. Iščemo priložnost, da bi delali za boljši svet. Pri tem je katoliški družbeni nauk še posebno informativno orodje za mlade katoličane, ki si prizadevajo za ta poklic. Mi želimo miroljuben svet, takega, ki uskladi celotno ekologijo z vzdržljivo svetovno ekonomijo. Za mlade, ki živijo v negotovih in prizadetih predelih sveta, pričakujemo in upamo, da bodo vlade in družbe napravile konkretna dejanja: konec vojne in korupcije, odgovornost za podnebne spremembe, za družbene razlike in za varnost. Vendar pa se je pomembno zavedati, da imajo ne glede na kontekst vsi mladi iste ideale: mir, ljubezen, zaupanje, enakost, svobodo in pravičnost.

Mladi sanjajo o boljšem življenju, vendar so mnogi prisiljeni, da se izselijo, da bi našli boljši ekonomski in okoljski položaj. Upajo na mir in še posebno jih priteguje »zahodnjaški mit,« kot ga prikazujejo mediji. Mladi Afričani sanjajo o samostojni krajevni Cerkvi, takšni, ki ne išče pomoči, ampak o Cerkvi, ki daje življenje svojim skupnostim. Kljub mnogim vojnam in ponavljajočim se izbruhom nasilja, mladi ohranjajo upanje. V mnogih zahodnih deželah so njihove sanje usmerjene na osebni razvoj in na samo-uresničenje.

V mnogih krajih vlada široka vrzel med željami mladih in med njihovo sposobnostjo, da bi napravili daljnosežno odločitev.

4. Odnos do tehnologije

Razumeti moramo dvojnost uporabe tehnologije. Medtem, ko je moderni napredek v tehnologiji zelo izboljšal naše življenje, pa moramo biti preudarni glede njene uporabe. Kot pri vseh stvareh ima lahko nepremišljena uporaba negativne posledice. Medtem ko je tehnologija nekaterim omogočila večji krog poznanstev, je pa za mnoge postala oblika zasvojenosti, nadomestilo za človeške odnose in celo za Boga. Ne glede na vse to pa je tehnologija stalni del življenja mladih in jo moramo razumeti kot tako. Paradoks je v tem, da sta v nekaterih deželah tehnologija in zlasti internet dosegljiva, medtem pa ni poskrbljeno za najosnovnejše potrebe in službe.

Ne smemo podcenjevati vpliva družbenih medijev na življenje mladih ljudi. Družbeni mediji so pomemben del identitete in načina življenja mladih. Digitalno okolje ima tako veliko moč za povezovanje ljudi med zemljepisnimi razdaljami kot še nikdar poprej. Izmenjava informacij, idealov ter skupnih interesov nenehno raste. Dostop do internetnih učnih pripomočkov je mladim odprl možnosti za izobraževanje tudi v odročnih krajih.

Dvoumnost tehnologije pa postane očitna, ko vodi v razvijanje določene pokvarjenosti. Nevarnost se pokaže v izolaciji, lenobi, obupu in dolgočasju. Očitno je, da mladi po svetu pretirano segajo po medijskih sredstvih. Kljub življenju v zelo povezanem svetu komunikacija med mladimi ostane omejena na tiste, ki so jim podobni. Premalo je prostora in priložnosti za srečanje različnosti. Kultura množičnih medijev ima tudi velik vpliv na življenje in ideale mladih. Prihod družbenih omrežij je pripeljal do novih izzivov do take mere, da novi mediji močno vplivajo na življenje mladih.

Mladi pogosto težijo k temu, da se drugače obnašajo takrat, ko so na povezavi na internetu ali v običajnem okolju. Mladim je treba nuditi vzgojo, kako naj živijo svoje digitalno življenje. Odnosi na družbenih omrežjih lahko postanejo nečloveški. Digitalni prostor nas dela slepe za ranljivost druge človeške osebe in nam onemogoča osebni premislek. Problemi, kot so pornografija, popačijo dojemanje mladih glede človeške spolnosti. Če tehnologijo uporabljajo na ta način, to ustvarja varljivo vzporedno resničnost, ki ne pozna človekovega dostojanstva.

Potem so tu še druga tveganja: izguba identitete zaradi napačne predstavitve osebe, virtualna razlaga osebnosti in izguba neposredne družbene navzočnosti. Daljnosežna tveganja vključujejo: izgubo spomina, kulture in ustvarjalnosti zaradi neposrednosti dostopa do informacije ter izgubo koncentracije, ki je povezana z razdrobljenimi podatki. Poleg tega obstaja še kultura navideznosti in samovoljno vladanje virtualnega sveta.

Pogovor o tehnologiji pa ni omejen na internet. Na področju bioetike tehnologija prinaša nove izzive in tveganja glede varnosti človeškega življenja na vseh stopnjah. Prihod umetne inteligence in nove tehnologije, kot so roboti in avtomatika, predstavlja tveganje za priložnost zaposlovanja delavskih skupnosti. Tehnologija je lahko pogubna za človekovo dostojanstvo, če je ne uporabljamo po vesti in previdno, in če človekovo dostojanstvo ni središče njene uporabe.

Glede tehnologije dajemo dva konkretna predloga. Prvi: ko Cerkev vstopa v dialog z mladimi, mora pri tem poglobiti svoje razumevanje tehnologije, da bo lahko pomagala razločevati, kako jo uporabljati. Poleg tega mora Cerkev tehnologijo – še zlasti internet – videti kot rodovitno polje za novo evangelizacijo. Rezultate tega razmišljanja mora objaviti uradni cerkveni dokument. Drugi:

Cerkev mora spregovoriti glede široko razširjene krize pornografije, vključno z zlorabo otrok na medmrežjih kot tudi s kibernetiskim ustrahovanjem in pokazati, kakšen davek to terja od človeštva.

5. Iskanje smisla v življenju

Mnogi mladi ne vedo odgovoriti na vprašanje »Kakšen je smisel tvojega življenja?« Ne znajo vedno najti povezave med življenjem in transcendenco. Mnogi mladi, ki so izgubili zaupanje v ustanove, so zapustili organizirano religijo in se ne vidijo kot »verni«. So pa mladi odprti za duhovno.

Mnogi se tudi pritožujejo, kako mladi redko iščejo odgovore na smisel življenja v kontekstu vere in Cerkve. V mnogih krajih po svetu mladi vidijo smisel svojega življenja v svojem delu in v osebnem uspehu. Težava pri iskanju stabilnosti na teh področjih ustvarja negotovost in zaskrbljenost. Mnogi se morajo preseliti, da bi našli dobro delovno mesto. Drugi pa zaradi ekonomske nestabilnosti zapustijo družino in kulturo.

Zavedati se moramo tudi, da medtem ko si mladi zastavljajo vprašanja o smislu življenja, to vedno ne pomeni, da so se pripravljene dokončno zavezati Jezusu ali Cerkvi. Danes religije ne vidijo več kot glavno pot, po kateri mlada oseba išče smisel; pogosto se obračajo k drugim modernim tokovom in ideologijam. Škandali, ki jih pripisujejo Cerkvi – tako resnični kot izmišljeni, – jemljejo zaupanje mladih v Cerkev in v njene tradicionalne ustanove.

Cerkev ima lahko pomembno vlogo pri skrbi, da ti mladi ne bi bili na robu, ampak da bi se čutili sprejete. To se lahko zgodi, ko se zavzemamo za dostojanstvo žensk, tako v Cerkvi kot v širši družbi. Danes je v družbi splošen problem, da ženske nimajo enakovrednega mesta. To velja tudi za Cerkev. Imamo čudovite zglede žensk, ki služijo v posvečenih redovnih skupnostih in na laičnih vodilnih mestih. Vendar pa nekatere mlade ženske ti primeri ne morejo biti vedno vidni. Iz tega razmišljanja vstaja ključno vprašanje: katera so tista mesta, kjer ženske lahko uspešno delujejo v Cerkvi in v družbi? Cerkev se lahko približa tem problemom z resničnim pogovorom in odprtostjo različnim idejam ter izkustvom.

Mladi, tako v Cerkvi in v širšem svetu, pogosto ne sprejemajo določenih vidikov v njenem nauku, ki so danes še posebno sporni. Nekaj primerov: kontracepcija, splav, homoseksualnost, skupno bivanje, poroka in razumevanje duhovništva v različnih danostih Cerkve. Pomembno je omeniti, da ne glede na raven razumevanja Cerkvenega nauka med mladimi čutimo nestrinjanje in stalno razpravljanje o teh polemičnih vprašanjih. Posledica tega je, da si mogoče želijo, da bi Cerkev spremenila svoj nauk ali pa da bi imeli vsaj boljši dostop do razlage in do več formacije o teh vprašanjih. Kljub notranjemu sporu pa si mladi katoličani, katerih prepričanje je v konfliktu z uradnim naukom, še vedno želijo, da bi bili del Cerkve. Mnogi mladi katoličani sprejmejo ta nauk in v njem najdejo vir veselja. Ne želijo si le, da se ga Cerkev trdno drži kljub nepopularnosti, ampak da ga tudi oznanja še z večjo globino poučevanja.

Odnos do svetega je povsod po svetu zapleten. Na krščanstvo gledajo kot na nekaj, kar je pripadalo preteklosti in njegove vrednosti ali pomembnosti za naše življenje ne razumejo več. V nekaterih skupnostih pa dajejo prednost svetemu, ker se vsakodnevno življenje odvija okrog religije. V nekaterih azijskih pokrajinah lahko smisel življenja povezujejo z vzhodnimi religijami.

Mnogi od nas si močno želijo poznati Jezusa, a se pogosto borijo s tem, da bi priznali, da je On sam vir resničnega samo-odkritja; le v povezanosti z njim človek dokončno odkrije samega sebe. Tako ugotavljamo, da mladi ljudje želijo imeti resnične priče – može in žene, ki prepričljivo izražajo svojo vero in odnos z Jezusom, ko druge spodbujajo, da se približajo, srečajo in zaljubijo v Jezusa.

Drugi del

Vera in poklic, razločevanje in spremljanje

Vesetje in sveta odgovornost je spremljati mlade na njihovem potovanju vere in razločevanja. Mladi so bolj sprejemljivi za »življenjski« kot za abstrakten teološki pogovor; bolj se zavedajo in bolj so dojemljivi, kadar so dejavni v svetu in v Cerkvi. Iz tega razloga je pomembno razumeti, kako mladi zaznavajo vero in poklic ter izzive, s katerimi se soočajo pri razločevanju.

6. Mladi in Jezus

Odnos, ki ga imajo mladi do Jezusa, je tako zelo različen kot so različni mladi ljudje na tem svetu. Mnogi mladi poznajo Jezusa in imajo do njega odnos kot do svojega Odrešenika in Božjega Sina. Naj še dodamo, da mladi pogosto najdejo stik z Jezusom po njegovi Materi Mariji. Drugi mogoče niso tako tesno povezani z Jezusom, ampak ga vidijo kot moralnega voditelja in dobrega človeka. Mnogi mladi gledajo na Jezusa kot na zgodovinsko osebo določenega časa in kulture, ki pa ni ustrezna za njihovo življenje. Spet drugi gledajo nanj kot na oddaljenega človeškemu izkustvu, kar pa je lahko za njih tudi razlog razdalje, ki jo čutijo do Cerkve. Napačne predstave o Jezusu, ki jih imajo nekateri mladi, so pogosto vzrok, da jih Jezus ne privlači. Zmotni ideali vzornih kristjanov se zdijo nedosegljivi povprečnemu človeku in prav tako pravila, ki jih je postavila Cerkev. Zato se krščanstvo nekaterim zdi nedosegljivo.

Eden izmed načinov, kako urediti zmedo, ki jo imajo mladi glede Jezusove osebe, je vrnitev k Svetemu pismu z namenom globljega razumevanja Kristusove osebe, njegovega življenja in njegove človečnosti. Mladi se morajo srečati s Kristusovim poslanstvom in ne s tem, kar morda razumejo kot nemogoč in nedosegljiv moralni cilj. So pa negotovi, kako priti do tega. To srečanje je pri mladih treba pospeševati in za to mora poskrbeti Cerkev.

7. Vera in Cerkev

Za mnoge mlade je vera postala bolj zasebna kot pa skupnostna zadeva; k temu so prispevale negativne izkušnje, ki so jih nekateri mladi imeli s Cerkvijo. Mnogi mladi se obračajo na Boga samo na osebni ravni, so »duhovni, a ne verni« ali pa usmerjeni samo na Jezusa Kristusa. Nekateri mladi menijo, da je Cerkev razvila kulturo, ki se močno posveča članom, ki se ukvarjajo z institucionalnim vidikom Cerkve, ne pa osebi Kristusa. Drugi mladi vidijo verske voditelje kot ločene in bolj usmerjene na administracijo kot pa na gradnjo skupnosti in spet drugi vidijo Cerkev kot nepomembno. Lahko se zdi, da Cerkev pozablja, da so Cerkev *ljudje* in ne zgradbe. Spet drugi mladi doživljajo, da jim je Cerkev zelo blizu, predvsem v Afriki, Aziji, Latinski Ameriki, pa tudi v različnih svetovnih gibanjih; celo nekateri mladi, ki ne živijo po evangeliju, se čutijo povezani s Cerkvijo. Ta čut pripadnosti in

družine jih podpira na njihovem potovanju. Brez tega sidra podpore in pripadnosti skupnosti se mladi lahko čutijo osamljene v soočanju z izzivi. Veliko je tudi mladih, ki ne čutijo potrebe, da bi bili del Cerkevne skupnosti in najdejo smisel življenja izven Cerkev.

Žal se v nekaterih predelih sveta dogaja, da mnogi mladi zapuščajo Cerkev. Odločilno je, da razumemo ta pojav, da bi zmogli iti dalje. Mladi, ki so ločeni od Cerkev ali ki jo zapuščajo, naredijo ta korak šele potem, ko so doživeli brezbržnost, obsojanje ali zavrnitev. Nekdo je lahko pri maši in sodeluje ali pa odide, ne da bi občutil skupnost ali družino Kristusovega telesa. Kristjani verujemo v živega Boga, toda nekateri prisostvujejo svetim mašam ali pripadajo skupnostim, ki se zdijo mrtve. Mlade priteguje veselje, ki bi moralo biti znamenje naše vere. Mladi izražajo željo, da bi videli Cerkev, ki je živa priča tega, kar uči; da pričuje za verodostojno pot k svetosti, kar vključuje priznanje napak in prošnjo za odpuščanje. Mladi od voditeljev Cerkev – duhovnikov, redovnikov in laikov – pričakujejo kar najmočnejši zgled tega. Če mladi vedo, da so nosilci vere resnični in ranljivi, jim to pomaga, da so tudi oni sami v vsej svobodi resnični in ranljivi. Ne gre za to, da bi rušili svetost njihove službe, pač pa za to, da bi se mladi mogli pri njih navdihovati na poti k svetosti.

Pogosto mladi težko najdejo mesto v Cerkvi, kjer bi bili lahko dejavno udeleženi in bi vodili. Mladi pričujejo, da je njihovo izkustvo Cerkev včasih takšno, da se čutijo premladi in neizkušeni za vodenje ali odločanje, saj bi lahko delali samo napake. Mladim je treba zaupati, da lahko vodijo in da so lahko protagonisti na svojem duhovnem potovanju. To pa ne pomeni, da odrasle le posnemajo, ampak da v resnici s svojim dobrim delom vzamejo nase poslanstvo in odgovornost. Gibanja in nove skupnosti v Cerkvi so razvili rodovitne načine ne le za evangeliziranje mladih pač pa tudi za to, da jih usposobijo, da postanejo prvi poslanci vere za njihove vrstnike.

Drugo pogosto opažanje pri mnogih mladih je, da jih moti nejasna vloga žensk v Cerkvi. Če je mladim težko razviti čut za pripadnost in vodstvo v Cerkvi, je to še toliko težje za mlade ženske. Mladim bi bilo v pomoč, če Cerkev ne bi samo jasno izrazila vlogo žensk, ampak bi tudi pomagala to vlogo raziskati in jasneje razumeti.

8. Čut za življenjsko poklicanost

Potrebujemo preprosto in jasno razumevanje poklicanosti, da bi osvetlili čut za klic in poslanstvo, željo in hrepenenje; tako bi ta pojem lažje posredovali mladim na tej stopnji njihovega življenja. »Poklicanost« so včasih predstavili kot abstraktni pojem, predaleč od dosega misli mnogih. Mladi razumejo splošen čut za dajanje smisla življenju in pomenu tega, da si živ z nekim namenom, toda mnogi ne vedo, kako to povezati s poklicanostjo kot darom in klicem od Boga.

Izraz »poklicanost« je v kulturi Cerkev postal sinonim za duhovniški ali redovniški poklic. Medtem ko sta to sveta klica in ju je treba proslaviti, pa je za mlade pomembno vedeti, da njihova poklicanost izvira iz kreposti njihovega življenja in da ima vsaka oseba odgovornost, da razločuje, k čemu jo Bog kliče, da to postane in stori. Vsaka poklicanost ima svojo polnost in to moramo poudariti, da bi srca mladih odprli za njihove možnosti.

Mladi različnih ver vidijo poklicanost, ki obsega življenje, ljubezen, hrepenenje, prostor in prispevek svetu in kot pot za uveljavitev. Izraz poklicanost mnogim mladim ni zelo jasen; kaže se potreba po

boljšem razumevanju krščanske poklicanosti (duhovništvo in redovno življenje, laično služenje, zakon in družina, vloga v družbi itd.) ter splošnega klica k svetosti.

9. Razločevanje poklicanosti

Razločevanje poklicanosti je lahko izziv, še posebno v luči nesporazuma glede izraza. Vendar pa se mladi odzivajo na ta izziv. Razločevanje poklicanosti je lahko avantura na poti življenja. Vendar mnogi mladi ne vedo, kako naj zavestno pridejo do procesa razločevanja; tu je priložnost, da jih Cerkev pri tem spremlja.

Mnogi dejavniki vplivajo na sposobnost mladih pri razločevanju njihove poklicanosti, kot so na primer: Cerkev, kulturne razlike, zahteve dela, digitalni mediji, pričakovanje družine, duševno zdravje in razum, hrup, pritiski vrstnikov, politične razmere, družba, tehnologija itd. Preživeti čas v tišini, v gledanju lastne notranjosti in v molitvi, pa tudi v branju Svetega pisma ter v poglobljanju spoznanja o sebi so priložnosti, ki jih uporabi zelo malo mladih ljudi. Potrebujemo boljše uvajanje na teh področjih. Vključevanje v skupine, ki temeljijo na veri, v gibanja in v podobno misleče skupnosti lahko mladim pomaga pri njihovem razločevanju.

Še posebno priznavamo edinstvene izzive, s katerimi se soočajo mlade ženske, ki razločujejo svojo poklicanost in mesto v Cerkvi. Kakor je Marijin »da« na Božji klic bistven za krščansko izkustvo, tako mlade ženske danes potrebujejo prostor, da rečejo svoj »da« svoji poklicanosti. Spodbujamo Cerkev, da poglobi svoje razumevanje vloge žensk in da usposobijo mlade ženske, tako laične kot posvečene, v duhu ljubezni Cerkve do Marije, Jezusove Matere.

10. Mladi in spremljanje

Mladi iščejo prijatelje na poti, da bi jih spremljali zvesti moške in žene, ki govorijo resnico in dopuščajo, da mladi izrazijo svoje razumevanje vere in njihove poklicanosti. Ni treba, da so taki ljudje modeli vere za posnemanje, ampak živi pričevalci. Takšna oseba naj bi evangelizirala s svojim življenjem. Bodisi da so to znani obrazi v zavetju doma, prijatelji v krajevni skupnosti ali pa mučenci, ki s svojim življenjem pričujejo za vero – skratka mnogi, ki lahko izpolnijo to pričakovanje.

Lastnosti takega spremljevalca so: zvest kristjan, ki se zavzema za Cerkev in za svet; nekdo, ki vztrajno išče svetost; ki je zaupnik in ne sodi; ki aktivno prisluhne potrebam in se prijazno odziva; ki globoko in zavestno ljubi; ki priznava svoje meje in pozna veselje in žalost na duhovnem potovanju.

Izredno pomembna lastnost spremljevalca je spoznanje njegove človečnosti – spremljevalci so ljudje, ki delajo napake in niso popolni, ampak grešniki, ki jim je odpuščeno. Včasih spremljevalce postavljamo na podstavek in ko padejo, lahko ta polom odvrne mlade pri nadaljnjem sodelovanju s Cerkvijo.

Spremljevalci ne bi smeli voditi mladih kot pasivne posnemovalce, ampak morajo hoditi z njimi in jim omogočiti, da so aktivno udeleženi na poti. Spoštovati morajo svobodo, ki jo zahteva proces razločevanja mladih; opremiti jih morajo z orodjem, da bodo to delo dobro opravili. Spremljevalec mora z vsem srcem verjeti v zmožnost mlade osebe, da bo sodelovala pri življenju Cerkve. Spremljevalec mora hraniti semena vere v mladih, ne da bi pričakoval takojšnje sadove dela Svetega

Duha. Ta vloga ni in ne more biti omejena na duhovnike in posvečene osebe, ampak tudi laiki morajo biti sposobni, da prevzamejo take vloge. Vsi taki spremljevalci naj bi bili dobro formirani in naj bi se nenehno izpopolnjevali.

Tretji del

Vzgojna in pastoralna dejavnost Cerkve

11. Način Cerkve

Današnji mladi ljudje hrepenijo po tem, da bi bila Cerkev verodostojna. Še posebno hočemo reči hierarhiji Cerkve, naj bo prosojna, gostoljubna, poštena, odprta, komunikativna, dostopna, vesela in sodelujoča skupnost.

Verodostojna Cerkev se ne boji, da bi jo videli kot ranljivo. Cerkev mora biti iskrena v priznavanju preteklih in sedanjih zmot, pokazati, da jo sestavljajo ljudje, ki se lahko zmotijo in napačno razumejo. Cerkev bi morala obsoditi dejanja, kot so spolna zloraba in slabo upravljanje moči ter bogastva. Cerkev mora nadaljevati svoje uveljavljanje nedopustnosti spolne zlorabe v njenih ustanovah in njena ponižnost bo nedvomno dvignila njeno verodostojnost med mladimi po svetu. Če bo tako ravnala, se bo razlikovala od drugih ustanov in oblasti, ki jim mladi večinoma ne zaupajo.

Še več, Cerkev priteguje pozornost mladih s tem, da je zakoreninjena v Kristusa Jezusa. On je Resnica, ki povzroči, da je Cerkev drugačna od drugih svetnih skupin, s katerimi se mogoče istovetimo. Zato prosimo, da Cerkev še naprej oznanja veselje evangelija pod vodstvom Svetega Duha.

Želimo, da Cerkev širi to sporočilo po sodobnih sredstvih obveščanja in izražanja. Mladi imajo mnogo vprašanj glede vere, a želijo odgovore, ki niso zvođeneli in kjer se ne uporablja vnaprej izdelanih formulacij. Mi, mlada Cerkev, prosimo, naj naši voditelji govorijo s stvarnimi izrazi o kontroverznih temah, kot so homoseksualnost in problematika spola, o katerih mladi že svobodno razpravljajo brez tabujev. Nekaterim se zdi Cerkev usmerjena »proti-znanstveno«, zato je njen dialog z znanstveno skupnostjo tudi pomemben, saj znanost lahko razsvetli lepoto stvarstva. V povezavi s tem se mora Cerkev zavzemati tudi za okoljska vprašanja, še posebno zavzeti stališče glede onesnaževanja. Želimo videti tudi Cerkev, ki je empatična in gre do tistih, ki se borijo na obrobjih, do preganjanih in do ubogih. Cerkev, ki privlači, je tista, ki je v odnosu.

12. Mladi voditelji

Cerkev mora vključiti mlade v procese odločanja in jim nuditi več vodstvenih služb. Te vloge morajo imeti na župnijski, narodni in mednarodni ravni, tudi v komisiji v Vatikanu. Močno čutimo, da smo pripravljeni biti voditelji, ki lahko rastejo in se učijo od starejših članov Cerkve, od redovnikov in laikov. Potrebujemo mlade programe za usposabljanje in nenehen razvoj mladih voditeljev. Nekateri mlade ženske čutijo, da ni dovolj zgledov za te vloge znotraj Cerkve in želijo dati svoje

intelektualne in poklicne darove za služenje Cerkev. Prepričani smo tudi, da bi bogoslovci in redovniki lahko imeli več priložnosti za spremljanje mladih voditeljev.

Ne želimo biti samo udeleženi pri institucionalnem odločanju, ampak biti vesela, navdušena in misijonarska navzočnost v Cerkev. Močno si tudi želimo, da bi bili pomemben ustvarjalen glas. Ta ustvarjalnost se izraža v glasbi, bogoslužju in umetnosti; trenutno je to neizkoriščena možnost, saj ustvarjalnost navadno usmerjajo starejši člani Cerkev.

Zelo si želimo imeti močne skupnosti, kjer bi si mladi lahko podelili svoje boje in bi drug drugemu pričevali. Na mnogih krajih se to že dogaja po delovanju laikov, gibanj in združenj, vendar želijo, da bi jih bolj podpirali, tako uradno kot finančno.

Mlada Cerkev gleda tudi navzven; mladi so zagreti za politične, civilne in humanitarne dejavnosti. Želijo delovati kot katoličani v javnem življenju, da bi izboljšali družbo kot celoto. V vseh teh vidikih Cerkevnega življenja mladi želijo, da se jih spremlja in resno vzame kot polno odgovorne člane Cerkev.

13. Kraji, ki imajo prednost

Želimo, da bi nas Cerkev srečala na različnih krajih, kjer je sedaj malo ali pa nič navzoča. Kraji, kjer še posebno želimo, da bi nas Cerkev srečala, so ulice, kjer najdemo vse ljudi. Cerkev bi morala najti ustvarjalne nove načine, da bi srečala ljudi, kjer se dobro počutijo in kjer se naravno družijo: v barih, kavarnah, parkih, telovadnicah, stadionih in v drugih priljubljenih kulturnih centrih. Pozornost bi morali posvetiti manj dostopnim krajem, kot so vojaško področje, delovno mesto in podeželje. Poleg tega potrebujemo luč vere v težjih krajih, kot so sirotišnice, bolnišnice, obrobna področja, vojna območja, zapori, rehabilitacijski centri in rdeče četrti.

Medtem ko Cerkev že sreča mnoge od nas v šolah in na univerzah po vsem svetu, pa želimo videti njeno navzočnost na močnejši in učinkovitejši način. Prizadevanja na teh področjih niso zaman, saj na teh krajih mnogi mladi preživijo večino svojega časa in pogosto delajo z ljudmi različnega družbeno-ekonomskega porekla. Mnogi od nas so že zvesti člani župnijskih skupnosti ali pa člani različnih ustanov, združenj in organizacij znotraj Cerkev. Nujno je, da tiste, ki so že dejavni, Cerkevna skupnost podpira, da prejemajo moč in navdih za evangelizacijo zunanjega sveta.

Poleg fizičnih krajev, kjer Cerkev lahko sreča mlade, pa mora biti pozorna tudi na digitalni svet. Radi bi imeli Cerkev, ki je dostopna preko družbenih omrežij pa tudi preko drugih spletnih mest, da bi lažje in bolj učinkovito nudili informacijo o Cerkev in njenem nauku in da bi pospešili formacijo mladih. Skratka, srečati bi nas bilo treba tam, kjer smo – intelektualno, čustveno, duhovno, družbeno in fizično.

14. Pobude, ki jih je treba okrepiti

Hrepenimo po tem, da bi poglobili svoj odnos do Jezusa v resničnem svetu. Uspešne pobude nam nudijo izkustvo Boga. Zato se odzivamo na pobude, ki nam nudijo razumevanje zakramentov, molitve in bogoslužja, da bi primerno delili in branili svojo vero v sekulariziranem svetu. Zakramenti so izrednega pomena za vse, ki si želimo razviti globlji čut za njihov pomen v naših življenjih. To

velja za pripravo na poroko, za zakrament sprave, za pripravo na krst otrok itd. Zaradi premalo jasne in privlačne predstavitve tega, kar nam zakramenti v resnici nudijo, nekateri od nas sicer grede skozi proces priprave na prejem zakramentov, a jih premalo cenijo.

Nekatere rodovitne pobude so: dogodki, kot je Svetovni dan mladih; tečaji in programi, ki dajejo odgovore in formacijo, še posebno tistim, ki so prišli na novo; programi ozaveščanja; mladinski katekizmi; duhovne vaje ob koncu tedna; karizmatični dogodki, pevski zbori in molitvene skupine; romanja; krščanske športne lige; župnijske ali škofijske mladinske skupine; biblične skupine; krščanske skupine na univerzah, različne verske skupine in ogromna raznolikost gibanj ter združenj znotraj Cerkve.

Odgovarjamo na dobro organizirane dogodke v večjem obsegu, smo pa tudi mnenja, da ni potrebno, da bi bili vsi dogodki v takem obsegu. Majhne, krajevne skupine, kjer lahko izrazimo svoja vprašanja in kjer smo deležni krščanskega prijateljstva, so važnejši za vzdrževanje vere. Ti manjši dogodki v družbenih okoljih lahko premostijo vrzel med velikimi dogodki Cerkve in med župnijo. Takšno druženje je še posebno pomembno za mlade v deželah, kjer so kristjani manj sprejeti.

Družbeni in duhovni pogledi Cerkvenih pobud se lahko dopolnjujejo. Želimo si, da bi dosegli tudi tiste zunaj in evangelizirali ljudi, ki se borijo z boleznijo in zasvojenostjo, da bi vstopili v dialog z ljudmi različnih religij, kulturnih in družbeno-ekonomskih področij. Cerkev bi morala okrepiti pobude na področju boja proti trgovini z ljudmi, proti prisilnemu preseljevanju in trgovini z mamilami, kar je še posebno pomembno v Latinski Ameriki.

15. Orodja

Cerkev mora osvojiti jezik, ki vključuje navade in kulturo mladih, da bi tako lahko vsi ljudje imeli priložnost slišati evangeljsko sporočilo. Zavzemamo se za različne podobe Cerkve. Nekateri od nas smo navdušeni nad »ognjem« sodobnih in karizmatičnih gibanj, ki se obračajo k Svetemu Duhu; druge priteguje tišina, meditacija in spoštljiva tradicionalna liturgija. Vse te stvari so dobre, ker nam pomagajo moliti na različne načine. Zunaj Cerkve mnogi mladi živijo duhovnost, ki jih zadovolji; vendar bi jih Cerkev lahko pritegnila s pravimi sredstvi.

- **Multimedija**

Internet Cerkvi nudi evangeljsko priložnost kot še nikoli poprej, zlasti še z družbenimi mediji in spletnimi video vsebino. Mladi smo doma v digitalnem svetu in lahko vodimo ta razvoj. To je tudi pomemben kraj, kjer se lahko srečamo in sodelujemo z ljudmi drugih ver ali z nevernimi. Redne video vsebine papeža Frančiška so dober zgled uporabe internetnega evangeljskega potenciala.

- **Izkušnje med prostim letom**

Leta služenja v gibanjih in dobrodelnih organizacijah dajejo mladim izkustvo poslanstva in prostor za razločevanje. Ustvarjajo možnost, da Cerkev sreča neverne in ljudi drugih ver po svetu.

- **Umetnost in lepota**

Lepota je splošno priznana; Cerkev je v zgodovini evangelizirala in sodelovala preko umetnosti, kot je glasba, upodabljajoča umetnost, arhitektura, oblikovanje itd. Mladi so ob tem še posebej odzivni in uživajo ob ustvarjalnosti in izražanju.

- **Adoracija, meditacija in kontemplacija**

Cenimo tudi kontrast tišine, ki jo nudi Cerkevno izročilo evharistične adoracije in kontemplativne molitve. Zagotavlja prostor, ki je oddaljen od nenehnega hrupa sodobne komunikacije in ravno tu srečamo Jezusa. Tišina je tam, kjer lahko slišimo Božji glas in razločujemo njegovo voljo za nas. Tudi mnogi izven Cerkve cenijo meditacijo in bogata Cerkevna kultura je v tem lahko most do teh oddaljenih, vendar poduhovljenih oseb. To je lahko v nasprotju s kulturo, vendar je učinkovito.

- **Pričevanje**

Osebne zgodbe Cerkve so učinkovite poti za evangelizacijo; so resnične osebne izkušnje, o katerih ni razprave. Sodobne krščanske priče in priče preganjanih kristjanov na Srednjem Vzhodu so še posebno močne pričevalci za polnost življenja, ki ga najdemo v Cerkvi. Zgodbe svetnikov so še vedno ustrezne, saj nam kažejo pot k svetosti in izpolnitvi.

- **Sinodalni proces**

Pretrsko nas je, da nas je Cerkevna hierarhija resno vzela in čutimo, da je ta dialog med mladimi in starejšimi v Cerkvi pomemben in rodoviten proces poslušanja. Sramota bi bila, če ne bi bilo priložnosti, da bi ta dialog nadaljevali in razvijali! Ta kultura odprtosti je za nas izredno zdravilna.

Na začetku tega predsinodalnega srečanja in v duhu tega dialoga je papež Frančišek za pogovor vzel naslednjo vrstico iz Svetega pisma: »Potem se bo zgodilo: Razlil bom svojega Duha na vse meso in prerokovali bodo vaši sinovi in vaše hčere, vaši starčki bodo sanjali sanje, vaši mladeniči bodo gledali videnja.« (Joel 3,1)

Prevod: s. Mihaela Bizjak, OSU
Ljubljana, 16. april 2018